

VII

אוצר המלים המוקנה ביחידות 1-13 (ללא הרחבת אוצר המלים בעל-פה):

אוצר המלים	היחידה עמוד	אוצר המלים	היחידה עמוד
אופניים, גיטרה, כדור, שעון, יש לי, אין לי, חבר, חברה, חברים, אבל, שום דבר	74 9	רם, נירה, רובו, אני, אתה, את, לא, שלום	2 1
ילד, ילדה, בקבוק מיץ, סוכרייה, הנה, בבקשה, גדולה, קטן/ה, רוצה, רוצה, תן לי, תני לי	84 10	בית, כיתה, מכונית, אות היחס ב', כן, מי, גם	10 2
ילדים, ילדות, פתק, משחק כדורגל, סרט, כותב, כותבת, כותבים, כותבות, קורא/ים/ות, נוסע/ת/ים/ות, מלת היחס עם, כל, עכשיו, טוב	94 11	אמא, אבא, סבתא, סבא, מלת היחס של, ובנטייה שלי, זה, זאת	18 3
לחמנייה, תפוח, שוקולד, הפסקה, עולה חדש, אוכל, ידע, משחק, מדבר, חדש, למה?!, כי, מצוין, אנחנו, אתם, אתן, הם, הן	104 12	שמות מקומות: ישראל, ירושלים, אשדוד, רחוב צבר, איפה?!, שם, יופי, גר, גרה	26 4
המספרים: אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש, שש, שבע, שמונה, תשע, עשר, אחת-עשרה, שתיים-עשרה, יום הולדת, מזל טוב, בן כמה?!, בת כמה?!, שומע/ת, רואה, עושה	114 13	שולחן, כיסא, ילקוט, ספר, תווית היידוע ה-, מלת היחס על, אות החיבור ו-, תודה, כאן	38 5
שמות הפועל: ללמוד, לכתוב, לקרוא, לאכול, לשמוע, ללכת, לדבר, לשחק		מחברת, עיפרון, כסף, טלוויזיה, יש, אין, מה, רק, אולי	46 6
		חשבון, עברית, מוסיקה, התעמלות, שיעור, לומד, לומדת, הוא, היא, היום	54 7
		בית ספר, חנות, מסיבה, עבודה, הולך/הולכת, רץ/רצה, לאן?!, אות היחס ל-, הביתה	62 8

יחידה 1

אוצר המלים

רס, נירה, רובו, אני, אתה, את, לא, שלום.

המשפטים הנבנים

אני רס. אני נירה. אני רובו. אני...
בשאלה ובשליחה: אתה רס? אני לא נירה.
שלום רובו. שלום...

הקניה ותרגול בעל-פה (לפי הציורים משמאל)

- א. ציור 1 – רס, ציור 2 – נירה, ציור 3 – רובו
- המורה מצביע על ציור 1, אומר: רס, ורומז לתלמידים לחזור אחריו במקהלה; מצביע על ציור 2, אומר: נירה, ורומז לתלמידים וכו'; ציור 3 – רובו וכו'.
  - המורה מצביע על אחד הציורים (1-3) ורומז לתלמידים לומר את השם במקהלה.
  - ולחפך: המורה אומר: נירה, ותלמידים מצביעים על הציור המתאים וכו'.
  - תלמיד מצביע על אחד הציורים ופונה אל חבריו שיאמרו את השם.
  - ולחפך: תלמיד אומר שם, וחבריו מצביעים על הציור.

ב. ציור 4 – שלום

- המורה מצביע על ציור 4 ומציג:
  - אני נירה.
  - אני רס.
  - שלום רס.
  - שלום נירה.
- מציגים אותה שיחה בין מורה ובין תלמיד אחד.
- אותה שיחה בין תלמידים; תלמיד א' – רס, תלמיד ב' – נירה.
- אותה שיחה בין זוגות תלמידים בשמותיהם האמיתיים.

ג. ציורים 5, 6 – אני

- המורה מצביע על עצמו ואומר: אני...
- המורה מסתיר את פניו מאחורי הספר, מצביע על רס שבציור 5, מציג את עצמו כרס, ואומר: אני רס. כמו כן בציור 6 – אני נירה וכו'.
- המורה מתיישב כמו תלמיד ואומר: אני..., ואז מתחיל סבב של כל התלמידים: כל תלמיד מצביע על עצמו ואומר: אני+שם התלמיד.

ד. ציור 7 – לא

- המורה מצביע על ציור 7, שואל: רס!, מסתתר מאחורי הציור ועונה: לא. אני לא רס. אני רובו.
- המורה מצביע על הציורים ורומז לתלמידים להגיד משפט בשליחה: אני לא רובו. וכדומה.

ה. ציור 8 – אתה, ציור 9 – את

- המורה מצביע על ציור 8 ואומר: אתה רס, מצביע על ציור 9 ואומר: את נירה.
- המורה רומז לתלמידים לומר במקהלה: אתה רס, את נירה.
- המורה מצביע על תלמידים בכיתה ואומר: אתה+שם התלמיד, את+שם התלמידה.
- תלמידים מצביעים זה על זה ואומרים: אתה..., את... תרגול במשפט שליחה:
- המורה שואל תלמידים: אתה רובו? את נירה?... והתלמידים עונים בשליחה.
- התלמידים שואלים זה את זה: את נירה? אתה+שם אישיות ממורסמת?, כך שהתשובה תהיה בשליחה.

העשרה

הרחבת אוצר המלים בעל-פה

מורה, מורה, תלמיד, תלמידה, להתראות, וכל שמות התלמידים בכיתה. חשוב ללמוד מלים אלו בעל-פה כיוון שביחידות הבאות ישתמשו בהן. המלה תלמיד תילמד בתרגילי ההרכבה ביחידה 4 (חזרה).

תרגול המלים הנוספות במשפטים (כמו בסעיף ה'):
אני מורה. אני לא תלמיד. את תלמידה. את לא מורה. וכו'.

שירים

- לפי המנגינה של "אחינו הנהג, סע מהר!"
אני נירה, אני (שם פרטי),
אתה רס, אתה...
אני רובו, אני...
שלום, שלום, שלום, שלום.
  - לפי המנגינה של "שלום חברים": "שלום תלמידים, שלום להתראות".
- שימו לב:** לפי הציורים משמאל, יש לתרגל פעמים רבות ובאופן מגוון את המלים והמשפטים המופיעים בכל היחידה. לאחר מכן אפשר לעבור להקניה ולתרגול של הקריאה והכתיבה בהמשך היחידה. בתחתית כל עמוד בהמשך יש הסבר לכל פעילות.

3

רובו

נירה

רם

שלום

בו   ך

ם   ני

רה   רו

רם

שלום

ם   לו   ש

שלום ♦ רובו ♦ רם ♦ נירה

נירה ♦ רם ♦ רובו ♦ שלום

שלום

רובו   רם   נירה

✓

א. ציור-מלה: • המורה מצביע על מלה, קורא בקול רם, וכולם חוזרים במקולה. • התלמידים מסתירים את הציורים וקוראים בלי הציור.

ב. מלים בשורות: • קוראים את המלים מימין לשמאל. • התלמידים מותחים קו בין מלים זהות (רם – רם).

ג. משחק "כמה פעמים": כל תלמיד בוחר שם מן הקלפים, וכולם קוראים זה אחר זה: שלום+השם. למשל: שלום רם. כולם מסמנים ✓ מתחת לשם. בסוף סופרים ורואים איזה קלף הכי מלא ב-✓ (מי הכי מפולארי).

ד. דף מחשב של רובו: • מותחים קו בין הצלילים הבונים מלה, קוראים וכותבים אותה.

אָנִי
אָנִי נִיָּהָה.

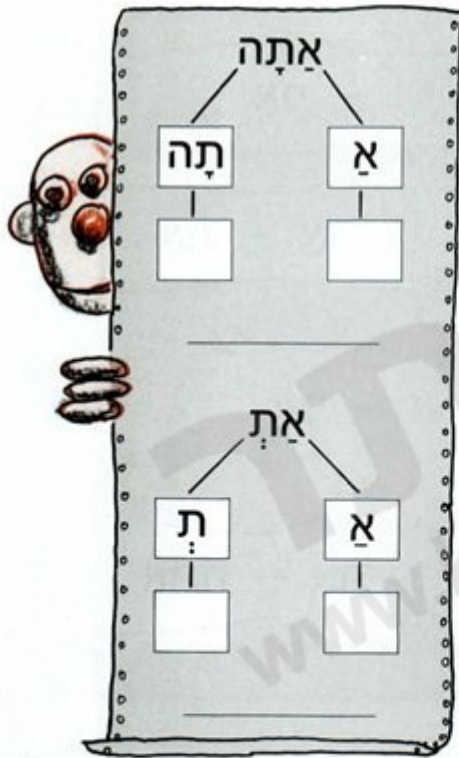
אָנִי
אָנִי רוֹבּוֹ.

אַתָּה
אַתָּה נִיָּהָה.

אַתָּה
אַתָּה רָם.

לֹא

אָנִי רָם?
לֹא.

אָנִי נִיָּהָה?
אָנִי לֹא נִיָּהָה,
אָנִי רוֹבּוֹ.

אָנִי ♦ אַתָּה ♦ אַתָּ ♦ לֹא
את ♦ לא ♦ אתה ♦ אני

א. ציור+מלה+משפט : המורה מצביע על מלה במלבן צבע, ואומר אותה : אני, וכולם אחריו במקהלה, קורא את המשפט שמתחת למלה : אני רוֹבּוֹ, וכולם אחריו. • "איפה כתוב?": תלמיד אי בוחר במלה הכתובה במלבן צבע ואומר אותה, ותלמיד בי מצביע עליה בספר. • "זרוק כדור": תלמיד אי קורא מלה במלבן צבע, וזרוק כדור לתלמיד בי שצריך לקרוא את המשפט שמתחתיה. ב. מלים בשורות : • קריאה וסימון – ראה עמי 4. • "לנעת במלה": תלמיד אי נוגע במהירות במלה כתובה, ותלמיד בי קורא אותה. ג. דף מחשב של רובו : • העתקת המלה בחברות והרכבתה מחדש. הרחבה ותרגול הקריאה : כרטיסיות הברקה : המורה מכין כרטיסיות הברקה למלים שנלמדו, והילדים מתאמנים בקריאתן.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
ת	ו
א	ב
ך	ל
ש	ל
א	

ר

ו ר

א. מלים בבלונים : מותחים קו בין המלה ובין הציור המתאים.
 ב. משחק "הידיים" : 4 משתתפים (2 בנים ו-2 בנות) - תלמיד אי בוחר זוג מלים ומציג אותו במנטומימה (למשל : אני - אתה, מצביע ביד על עצמו ועל תלמיד לידו). לאחר הצגת זוג המלים תלמיד בי נוגע באצבעו במהירות בוג המלים המתאים בספר וקורא בקול.
 ג. דף מחשב של רובו : מורה/תלמיד קורא צליל אחד, והאחרים מסמנים בעיגול את הצליל הכתוב.
 1. קריאה רק מטור אחד ; 2. קריאה מכל הטורים . המורה מסב את תשומת לב התלמיד להבחנה בין העיצור ר ובין העיצור-תנועה ך ורז.

- אַתָּה רָם?
- אַתָּה נִירָה?
- אַתָּה...? ?

שָׁלוֹם

אַתָּה • אַתָּה
אַתָּה • אַתָּה
אַתָּה • אַתָּה
אַתָּה • אַתָּה
אַתָּה • אַתָּה
אַתָּה • אַתָּה

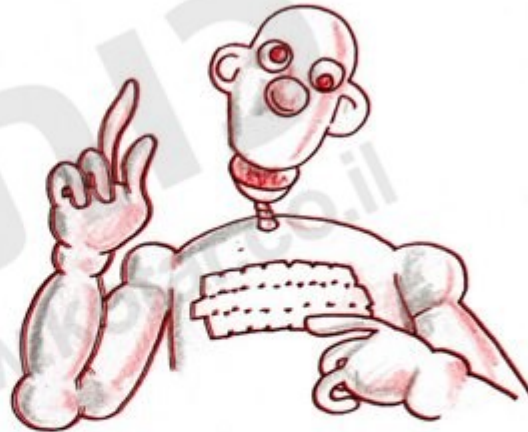
• אַנִי נִירָה.

• אַנִי לֹא רָם.

• אַנִי רֹבּוֹ.

• אַנִי רָם.

• אַנִי לֹא נִירָה.

א. כּוּבַע הַקּוּסִים : קוּרְאִים אֶת הַמְּלָא בַּמְּלַבֵּן (שָׁלוֹם), מוֹחִים אוֹתָהּ בְּכָל פֶּעַם שֶׁמוֹפִיעָה בְּכוּבַע וּמְסַמְּנִים אוֹתָהּ בַּעֲיֹנֹל.
• "לִגְעַת בְּמִלָּה" (כְּמוֹ בַּעֲמִי 5).

ב. שֶׁאֵל חֵבֵר (שֶׁמֶאֱל לְמַעַלָּה) : הַתְּלַמִּידִים שׁוֹאֲלִים זֶה אֶת זֶה וּמַחְבְּרִים עוֹד שְׁאֵלוֹת עִם עוֹד שְׁמוֹת.

ג. מִשְׁחָק "נִקְדוּתִים" : מוֹתָחִים קוֹ בֵּין כָּל זֶג מַלִּים זֶהוּת. הַקּוּוִים יִיצְרוּ א.

ד. צִיּוֹר+מִשְׁפָּטִים (שֶׁמֶאֱל לְמַטָּה) : הַתְּלַמִּידִים מְסַמְּנִים בַּעֲיֹנֹל 3 מִשְׁפָּטִים נְכוּוִים עַל־פִּי הַצִּיּוֹר. לַפְעִילוֹת זֶה יֵשׁ בְּדִיקָה עֲצֻמִּית

שֶׁל הַתְּלַמִּיד : אִם מְקַפְּלִים אֶת שׁוּלֵי הַדָּף מִשְׁמָאל, מְגַלִּים אֶת הַתְּשׁוּבוֹת הַנְּכוּוֹת.

אבהוילם נרשת

א. קומיקס: קריאה בתפקידים • כל הכיתה מחולקת לשלוש. בכל קבוצה מחלקים תפקידים על-פי 3 הדמויות. כולם קוראים את השיחה על-פי הציורים, ואחר-כך בוחרים קבוצה שתציג את השיחה עם אלתורים.

ב. אותיות בצבע • התלמידים שברים על האותיות.

הרחבה ותרגול הקריאה: בניית מלים מהברות: מכינים כרטיסי הברות. למשל: **נ**ירה **ש**לום מחלקים אותם לתלמידים. כל תלמיד מחפש אצל חבריו את הכרטיס שייצור מלה שלמה עם ההברה שבכרטיסו. מנצח – הזוג שמצא וקרא ראשון. (כדאי לכתוב את המלים על הלוח.)

-
-
-

המילון שלי

י	ם	ו	ל	ש	א
נ	ל	ה	ר	י	נ
ה	ת	א	ש	א	ל
ת	א	ר	י	נ	א
ו	ב	ו	ר	ם	ר

א אָנִי, אַתָּה, אַתְּ

ב

ג

ד

ה

ו

ז

ח

ט

י

כ

ל

לֹא

מ

נִרְה

ס

ע

פ

צ

ק

ר רֹבּוּ, רָם

ש שְׁלוֹם

ת

א. מילון: • רצוי שלכל תלמיד תהיה מחברת מילון, שבה יעתיק בכל שיעור את המלים החדשות שלמד. במחברת מילון זו יש להשאיר לכל אות למחות עמוד אחד.

ב. תמזורת אותיות: • מותחים קו בין המלה במילון ובין המלה שמוצאים בלוח תפוזרת האותיות.

ג. חולצת אני: • התלמיד כותב על עצמו ומצרף תמונת עצמו. שימו לב: כל עוד כותבים התלמידים באותיות דמוס, אין צורך להקפיד על כתיבה תמה.

הרחבה ותרגול הקריאה: "פסל חי": התלמידים יוצרים בגופם מלה שנלמדה. למשל: שלום, רם.

יחידה 2

אוצר המלים

בית, כיתה, מכונית, מלת היחס ב', כן, מי, גם

המשפטים הנבנים

רם בבית. גם נירה בבית.
בשאלה: מי במכונית?
בשליה: רובו לא בכיתה.

הקניה ותרגול בעל-פה (לפי הציורים משמאל)

א. ציור 1 – בית, ציור 2 – כיתה, ציור 3 – מכונית

• המורה מצביע על הציורים ואומר את המלים. התלמידים חוזרים במקלה וכי (כמו ביחידה 1 סעיף א').

ב. מלת היחס ב': ציור 4 – רם בבית, ציור 5 – נירה במכונית.

שימו לב: אין להסביר בינתיים את משמעות תווית היידוע ה', החבויה בתיבת היחס ב'. זאת ילמדו בהמשך.

• המורה מצביע על ציורים 4, 5 ואומר: רם בבית. נירה במכונית. ורזמו לתלמידים לומר אותם משפטים במקלה.

• התלמידים אומרים את שמותיהם זה אחר זה באותם משפטים: ...בבית.

• כדאי לחזור על המלים מיחידה 1: אני, אתה, את באותם משפטים: את בכיתה!

• כדאי לנוון במשפטים בשליה: רחל לא בכיתה.

• תרגיל המרה:

המורה (מצביע על ציור): רם בבית. / במכונית...

התלמיד: רם במכונית.

המורה: בכיתה...

התלמיד: רם בכיתה.

ועוד תרגיל המרה:

המורה (מצביע על ציור): רם לא בבית. / נירה...

התלמיד: נירה לא בבית.

המורה: רובו...

התלמיד: רובו לא בבית.

שימו לב: בתרגילי ההמרה מתחיל המורה במשפט בסיסי,

משנה בכל פעם חלק אחד במשפט, והתלמידים בונים

משפטים רבים באותו מבנה בסיסי.

ג. ציורים 4, 5 – מי?

• המורה מצביע על ציור 4, שואל: מי בבית? ועונה: רם בבית.

• ציור 5 – מי במכונית? נירה במכונית. מי לא בכיתה?

נירה לא בכיתה. התלמידים חוזרים אחרי המורה על כל

שאלה ועל כל תשובה.

ד. ציור 6 – גם

• המורה מצביע על ציור 6, שואל: מי בבית? ועונה: רם

בבית. גם רובו בבית. התלמידים חוזרים במקלה.

שימו לב: מלית החיבור ו' נלמדת יותר מאוחר. לא כדאי

ללמד אותה בשלב זה.

ה. ציורים 4-6 – כן

• המורה: רם בבית! כן, רם בבית.

• המורה שואל על הציורים, כך שהתשובה תהיה חיובית:

המורה: נירה במכונית?

התלמידים: כן, נירה במכונית. וכי.

• המורה אומר או כותב על הלוח: את/אתה, והתלמידים

שואלים זה את זה: את בכיתה! כן, אני בכיתה.

העשרה

הרחבת אוצר המלים בעל-פה

סופרמרקט, גן, חצר, חנות, בית ספר, אולפן.

המלה גן תילמד בתרגילי ההרכבה ביחידה 4 (חזרה).

תרגול המלים הנוספות במשפטים: אני בחצר. אתה בבית

הספר! וכי.